جەنگی سێیەمی جیهانیی ، جەنگێکی بەنوێنەرایەتیی خەڵك دژی خەڵك دەیکات

هەژێن
٢٤ی ئازاری ٢٠١٥

هەر کات ، زلهێزەکان بە باڵای دەوڵەت و فەرمانداریەکدا هەڵیاندا ، ئەوا بزانە ئەو دەوڵەت و فەرمانداریە بەرژەوەندیی ئابووریی و ڕامیاریی کۆمپانییەکی جیهانخۆری مسۆگەرکردووە و کۆمپانییەکەش بە زلهێزەکەی دەستی ڕاسپاردووە ، کە ئەو فەرمانداریە دیکتاتۆری و بیرۆکراتیە بکاتە کۆتری "ئاشتی" و" دیمۆکراسی"!

دەهەی هەشتای سەدەی ڕابوردوو ، دەهەی لە دیمۆکراسی-کێشانی دیکتاتۆرییەکانی ئەمەریکای لاتین بوو لەلایەن هاوپەیمانانی (ناتۆ)وە ، وەك پارسەنگی لە سۆشیالیزم-کێشانی دیکتاتۆرییەکانی ئەفریکا و خۆرهەڵاتی نێوەڕاست بوو لەلایەن هاوپیمانانی (ڤارشۆ)وە ، وەك "پارتیی بەعسی سۆشیالیستی"ی هاوبەرەی پارتیی کۆمونیستی عیراق.

پاش کۆتاییهاتنی ئەو جەنگە داخە بەناو سارده ، ئیدی هیچ بواری کایەکردنی دەوڵەتە پاشکۆکان لەنێوان ئەو دوو جەمسەرەدا نەما و بۆ ماوەی دەهە و نیوێك جیهانی چینایەتی تاک-ـزدان بوو و ئەو تاک-یەزدانییەش بواری بە دەوڵەتی ئەمەریکا و هاوپەیمانەکانی دا ، کە چەندین دەوڵەت هەڵوەشیننەوە و چەند جەنگ لە بالکان و خۆرهەڵاتی نێوەڕاستدا بەرپابکەن ؛ کە کۆسۆڤۆ و هەرزەگوین و کەنداوی دووەم و ئەفگانستان و کەنداوی سێیەم سەرتۆپی ئەو جەنگانە بوون.

چەند مانگێك پێش پەلاماردانی دەسەڵاتداریی تاڵیبان لە ئەفگانستان ، قسەکەری فەرمی ئەمەریکا و هەروا هاوپەیمانەکانی بە باڵای (تالیبان)دا هەڵیاندەدا ، کە گوایە هیچ دەوڵەت و هێزێکی دونیا نەیتوانیوە وەك تاڵیبان کەرەستە بەنگەرەکان (تلیاک و هرۆئین و...تد) وەهەروەها کەس وەك ئەو ئاسایشی تەواوی بۆ خەڵك دابینەکردووە. ئەو کات بۆ سەوری ئاسایی بشتبەردەی، ئەم بێداهەڵدانە دیارنەبوو ، کەیەڵێن و ئامادەیی تاڵیبان بوو بۆ ڕێگەدان بە تێپەڕبونی بۆرییەگازەکان ، بەڵام کاتێك کە تاڵیبان لەو بەڵێنە پەشیمان بووەوە و داوای پاداشتی زیاتری دەکرد ، ئیدی لە شەوڕۆژێکدا هەموو پێداهەڵدانەکان ئاوەژووبوونەوە و پەلاماری ئەفگانستان دراو و داگیرکرا.

ساڵی ٢٠٠٣ هەر ئەو ڕژێمی (بەعس)ەی کە لە کۆتایی ئازاری ١٩٩١ گڵۆپی سەوزی بۆ هەڵکرا و بەرانبەر ڕاپەڕین و بزووتنەوەی شوراییی بەهێزکرایەوە ، لە ڕێکەوتی ٠٩ی نیسانی ٢٠٠٣دا بەبیانووی هەبوونی چەکی کیمیایی و ئەتۆمی ، وەك دواتر دەرکەوت درۆبوو ، پەلاماری درا و عیراق داگیرکرا ، تا ئێستاش ڕۆشن نییە ، لەبەر چی بوو ، ئەمەریکا و هاوپیمانانی داوای چییان لە ڕژێمی بەعس کردووە و ئەو ڕەتکردبێتەوە ، ئاوا لە شەو و ڕۆژێکدا کردیانە ڕابوردوویەکی لەبیرکراو.

ساڵی ٢٠٠٦ لە کۆبوونەوەی نوێنەرانی سندووقی دراوی نێودەوڵەتی و بانکی جیهانی و دەوڵەتی عیراق (فەرمانداریی ئەو کات) لە کوێت بڕیاردرا نرخی سووتەمەنی تا لە سەدا دوو سەد بەرزبکرێتەوە و سیستەمی پشتیوانی و کۆپۆن (بابیعی) هەڵوەشێندرێتەوە و بانکەکانی تایبەتیی بکرێنەوە و زۆر شتی دیکەش بگۆڕدرێن و هەڵوەشێندرێنەوە ، بەڵام لەبەر ناڕەزایەتی خەڵك تاکو ئێستا هەندێك لەو خاڵانە ئەنجامنەدراون ، هەر ئەمەش بووە هۆی هێنانی ئافاتی (داعش) بۆ سەر عیراق ، بۆ زایتر قەرزارکردنی و ناچارکردنی بە بەرنامەکانی سندوقی دراوی نیودەوڵەتی و بانکی جیهانی و کۆمپانییە جیهانخۆرەکانی دیکە.

بەڵام وەك دەبینین ، پاش بەهێزبوون و بەهێزبوونەوەی زلهێزی وەك دەوڵەتی چاینا و ڕوسیا و هەروەها بەجۆرێك یەکێتی (ئەوروپا)ش ئیدی کۆتایی بە جیهانی یەك جەمسەری پاش کۆتایی جەنگی سارد هاتوو و پەلاماردانی گەلەکۆمەکییانەی وڵاتان و داگیرکردنیان ئاسان نەمایەوە و کۆمپپانییە جیهانخۆرەکان لە بەرانبەر پەلهاویشتنی کۆمپانییەکانی چاینا و ڕوسیا ناچاربوون ڕێگەیەکی دیکە بگرنەبەر ، ڕێگەی بەرپاکردنی جەنگە نێوخۆییەکان ، دروستکردنی هێزی وەك (داعش) و فاشیستەکانی ئۆکرانیا و (بوکو حەرام)، تاوەکو لە ڕێگەی جەنگە نێوخۆییەوە جەنگی خۆیان بەرانبەر زلهێزەکانی دیکە بکەن و ئەو دەوڵەتانەی بازنەی زلهێزەکانی چاینا و ڕوسیا تێکبشکێنن و بەخۆیان جێگەیان بگرنەوە. بۆ ئەم مەبەستە فاشیستەکانیان کردە دیمۆکراتخواز و چەك و تەقەمەنییان بە (داعش) و (بولو حەرام) بەخشی و جیهانیان کردە قەسابخانە.

ئیدی لێرەوە جەنگی نێوان زلدەوڵەتان گۆڕدرا بە جەنگی نێوان هێزە ڕامیارییەکانی هەر وڵاتێك و جەنگی جیهانیی کە گومانی جەنگی ئەتۆمی لێ دەکرا ، گۆڕدرا بە جەنگی خەڵك دژی خەڵك ؛ جەنگی مەزهەبی و جەنگی ناسیونالیستی و جەنگی پارتایەتی و ئادیۆلۆجیا ، جەنگێك کە هەرگیز کۆتایی نییە و بە هەموو شێوەیەك هەوڵی کۆمەڵایەتییکردنەوەی دەدرێت ، تاوەکو پاشکارییەکانی بە مێژووی چەند هەزار ساڵی داهاتوودا درێژبێتەوە و بە بەردەوامیی خۆی سەروەریی چینایەتی بپارێزێت و مانەوەی سیستەمی سەرمایەداریی مسۆگەربکات و مرۆڤایەتی لە دۆزەخی جەنگێکی کولتووریی بەردەوامدا ڕابگرێت و سیستەمی دیمۆکراسییی پارلەمانی و بازارئازاد وەك تاکە ئەڵتەرناتیف خۆی پشنیاربکات.

لەم جەنگە نوێییەدا ؛ لە جەنگی سێیەمی جیهانییدا ، جەنگی زلهێزەکان بە نوێنەرایەتی دەکرێت ، ئەگەر دەوڵەتێك سەر بە زلهێزیی چاینا و ڕوسیا بوو ، بۆ ئەوەی دەوڵەتەکە هەڵوەشێنەوە یا فەرمانداریەکەی لەنێوبەرن وەك لیبیا و سوریە هەرچی بەرەی ناسیونالیستی و مەزهەبیی هەیە ، لەوێدا دروستیدەکەن ، ئەگەر دەوڵەت سەر بە زلهێزیی خۆیان بێت وەك عیراق ، ئەوا بەرەی وەك (داعش) دروستدەکەن و وەك قەساب بەرێدەدەنە گیانی خەڵك ، تاوەکو خەڵکی وەك گەلەیەك خۆی لە پشتی شوانە ڕامیارییەکانی بشارێتەوە و بە پشتیوانی خۆی بزانێت. لەم بارەوە سەرنجدانی سێ ساڵی ڕابوردووی عیراق ئاشکراترین نموونەی ئەو سیناریۆیەیە.

له پاش ڕاپەڕینەکانی وڵاتانی باکووری ئەفریکا و خۆرهەلاتی ناوین ، جەماوەریی نارازیی له مەیدانی شارەکانیان سەکۆی ڕاپەڕین و نارەزایەتیان چێکرد ، فەرمانداریی [حکومەتی] عیراقی کەوتە دووڕیانی مان و نەمان ، بزووتنەوەی جەماوەریی هێندە ڕادیکاڵ بوو ، کە ئامادە نەبوو نوێنەر هەڵبژێرێت و بینێرێتە بەغداد ، تا دەسەڵاتداران دەمی چەوربکەن ، لەشکری عیراق لەو شارانە کرابووە دەرەوە ، ڕۆژانە سوپای عیراقی بۆ جاوترسێنکردنی خەڵك گوندەکانی تەختەدەکردن. له هەرێمی کوردستان بەهەمان شێوە نارەزایەتیی خەڵك له ١٧ی (شوبات)دا تەقییەوە و سەرانی سلێمانی کرا بە مەیدانی ئازادی ، بەڵام لێرەدا بەهۆی لاوازیی بزووتنەوەکەوە ، توانرا بە هەڵبژاردنی نوێنەر ، نارەزایەتیەکانی خەڵك وەك چەپکەگوڵی سپی لەسەر مێزی دەسەڵاتداریی سەری ڕەش دابنێن و وەك کارتی فشار بۆ مسۆگەرکردنی کۆمەڵێك دەستکەوتی ئابووریی و ڕامیاریی بۆ بەنوێنەرکراوان ، ئاشبەتاڵ بە بزووتنەوەکە بکرێت.

. بەڵام سەرکەنەکەوتنی دەسەڵات لە بەرنوێنەریکردنی نارەزاییەکانی شارە سوننە-نشینەکان و ئاشبەتاڵپێکردنی ، پێویستی بە سیناریۆیەکی دیکە هەبوو ، کە تەنیا هێنانەوەی کۆنەبەعسییەکان بوو له بەرگی (دەوڵەتی خەلافەتی ئیسلامی-داعش)دا بۆ ئەوەی سێبەر بەسەر بزووتنەوەکەدا بکات و بەو بیانووەوە بە ئاسانی بتوانن سەنگەرەکانی خەڵك بۆمبارانبکەن و کۆمەڵکوژیی بکەن. بەداخەوە ئەوەی لەو نێوەدا ڕوویدا هەر ئەو سەرەنجامە بوو ، کە سیناریۆسازان خواستییان ؛ بە (داعش)کردنی هەر نارەزایەتییەك و کۆکردنەوەی خەڵکی ناهوشیار لە پشتی دەسەڵاتدارانەوە ، وەك دەبینین له خوارووی عیراق و هەرێمی کوردستان نارازییانی دوێنێیان لە پشتی دەسەڵاتداران کۆکردنەوە و ڕەوایەتی بە فاشیزمی دەوڵەت بەناوی "بەرەی دژی داعش" درا و بۆ درێژکردنەوەی پەردە و دیمەنەکانی سیناریۆکە ، دەرپەڕاندنی (داعش) کرا بە مەتەڵ و بە چەند ساڵی داهاتوو سپێردرا.

بە بۆچوونی من ئەمەی له لیبیا و سوریە و میسر و عیراق و یەمەن ڕوویدا و ڕوودەدات ، بەشێکە له دیمەنە سەرەتاییەکانی جەنگی سێیەمی جیهانی لە سیناریۆیەکی ئەزموونکارانەدا بۆ گۆڕینی جەنگی نێوان دەوڵەتان بە جەنگی خەڵك دژی خەڵك ، هەر ئاوا کە له میسر له (مەیدانی ئازادی) دیتمان لایەنگرانی دەسەڵات بە پۆشاکی سڤیلەوە پەلاماری خۆنیشاندەرانیان دا ، یا ئەوەی کە لایەنگرانی فەرمانداریی ئیخوان بە پۆشاکی سڤیلیی وە پەلاماری خۆنیشاندەرانیان دا و له سەربانانەوە خەڵکی نارازییان فڕێدەدایە خوارەوە ، هەروا کە له هەرێمی کوردستان له سلێمانی لاینگرانی دەسەڵات بە پۆشاکی ئاساییەوە تەقەیان لە خۆنیشاندەران کرد و له ئێستاشدا دەسەڵاتدارانی عیراق هێزێکی فاشیستییان بەناوی گەلەکۆمەکێی گەلیی "الحشد الشعبي" دروستکردووە و هەمان ڕەفتاری فاشیستی هێزەکانی (داعش) دووبارە دەکاتەوە و ئەوەی دەسەڵات ڕاستەوخۆ بۆی ئەنجامنادرێت ، ئەم گەلەکۆمەکێ فاشیشتییە ئەنجامیدەدات.

****

* ئاشتی (ڕێکەوتنی سەروەران لەسەر سەرکوتی نارازییان) نەبوونی مەترسی بۆ سەر بەرژەوەندییە ئابووریی و ڕامیارییەکانی گەورە کۆمپانییەکان

** دێمۆکراسی (دێمۆکراسی پارلەمانی) پارێزراویی و خۆشباوەڕیی خەڵك بە سەروەریی چینایەتی

*********** www.hejeen.wordpress.com***********